

for saa vidt er det betydningsfuldste, som de betydningsfuldste Statte ere opbevarede der, og fordi endelig vedkommende Embedsmand staar i en mere selvstaendig Stilling end en Universitetsbibliotekar. Jeg er ganske enig med det ærede Medlem, der nu lattede sig, deri, at der kan være mange Reformer ønskelige ved det store kgl. Bibliotek, at det særlig kan være ønskeligt at lette Adgangen dertil og at give bedre Plads for de besøgende, end der nu er; men dertil hører jo først og fremmest, at det store kgl. Bibliotek faar en ny Bygning. Nu vil jeg aldeles ikke benægte, at af alle de nye Bygningsforetagender, som allerede ere paabegyndte i min Ministerid eller skulle paabegyndes, og hvorhen ogsaa høre et nyt Rigsarkiv og et nyt stort kgl. Bibliotek, turde disse sidste paa en vis Maade set have været de aller vigtigste, men det har jo paa Grund af Forholdene været umuligt at begynde paa deres Opførelse. Forholdene have medført, at de maatte opstattes og maatte komme tilfids. Den Plads, hvorpaa det nye store kongelige Bibliotek skulde ligge, har nemlig hidtil ikke kunnet bestemmes, og kan næppe endnu bestemmes. Det er jo vel bekendt, at der bag ved det store kongelige Bibliotek, mellem Arsenalet og den saakaldte Proviantgaard, ligger en stor Karré, som for Øjeblikket er optaagen af Militæretatens Bygninger, der findes den gamle Geværfabrik, der findes Magasiner etc. etc. Alt det maa væk, og det kan ikke ske, før man er bleven fuldstændig enig om, hvor det skal hen, før man er bleven enig om, hvorledes man skal gaa frem i saa Henseende, og før der er bevilget Penge dertil. Det er ganske vist stet for Geværfabrikens Vedkommende, det ubehagelige Tabstab; saa snart Forsyningen med de nye Geværer er færdig, skal den jo nedlægges. Men ogsaa Magasinerne maa andet Steds hen, og før det kan ske, er denne Plads ikke ledig. Dernæst er der endnu ikke fastsat noget som helst om, hvad den Plads saa skal bruges til. Den kan ganske vist bruges til det store kgl. Bibliotek, og det har fra først af været min Tante, men paa den anden Side er jo Planen for den nye Rigsdagsbygning gaaet i en noget anden Retning, end man fra først af havde tænkt sig, og jeg skulde meget fejle, om det ikke maa antages, at hvis det i en nær Fremtid skal lykkes at faa en ny Rigsdagsbygning, saa maa den ligge paa den Plads, som i og for sig er sikket dertil, da den ligger i Nærheden af Regerings-Kontorerne, og Adgangen fra begge Sider kan gøres saa bekvem som muligt. Der har altsaa hidtil ikke været Plads til Stede, og man har derfor ikke

kunnet forelægge Forslag om en ny Bygning for det kgl. Bibliotek og heller ikke om en ny Aktivbygning, der om muligt er endnu mere nødvendig, thi i og for sig er det en Skandale, at nogle af Statens vigtigste Arkivlager ere opbevarede paa den Maade, hvorpaa de nu opbevares. Men først naar det store kgl. Bibliotek er flyttet bort, saa kan der foretages en Ombygning af Proviantgaarden og af Biblioteksbygningen og der indrettes et forsvarligt Rigsarkiv. Det ene er afhængigt af det andet, og det er derfor nødvendigt at opstøtte Planerne for Rigsarkivet. Naar det en Gang er kommet saa vidt, at man kan skride til disse Planers Gennemførelse, vil der ganske vist fra Kultusministeriets Side blive forelagt Forslag. Det vil blive dyrt, thi skal det ordnes forsvarligt som det bør gøres, vil det koste mange Penge; men Planer ville til den Tid blive udarbejdede og forelagte Repræsentationen. Naar man kommer saa vidt, at man faar en ny Bygning opført, saa kunne vi saa en stor Værsjal og tilstrækkelig Adgang for de besøgende, og saa kan man, naar der ellers bevilges et tilstrækkeligt Antal Embedsmænd, udvide Væretiden til ogsaa at omfatte Aftener med Belysning o. s. v., som man ganske naturlig har rørt sig for at indrette i den nuværende Bygning. Man kan nu sige som det ærede Medlem, at er det ikke muligt at gennemføre en gennemgribende Reform ved det store kgl. Bibliotek, hvilket efter min Mening er umuligt, saa længe vi ikke have faaet en anden Bygning, ville vi ikke have noget at gøre med højere Lønninger, men det kan jeg ikke finde billigt imod de de paagældende Embedsmænd, thi det er ikke deres Skyld. Det er sikkert, at fra BiblioteksEmbedsmændenes Side er der trængt nok paa for at saa Ministeriet til at tage dette under Overvejelse og stæffe det saa hurtigt frem for Rigsdagen som muligt. Endnu har jeg kun et Ord at sige. Det ærede Medlem mente, at man burde ikke være altsor streng ved Ansættelsen af Assistenterne, at man godt kunde gaa bort fra at ansætte Videnskabsmænd. Ja, naar man kun vil tage Hensyn til Biblioteket, men naar man tager Hensyn til de smaa Forhold, vi leve under her i Landet, saa vil det ikke findes rigtigt at berøve Videnskabsmændene disse smaa Stillinger, hvad man vilde gøre ved kun at tage Hensyn til Biblioteket. Jeg tror ikke, det vilde være rigtigt, som Forholdene nu en Gang ere i dette lille Land.

Kalkenstjerne: Den højtærede Minister tog noget fejl, naar han opattede de Ord, jeg før sagde, saaledes at jeg mente, at